

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

123. An Clericus gaudeat priuilegio fori, & sit à laica iurisdictione
exemptus, si tantum deferat habitum, & non Tonsuram, vel è contra? Et
an Clericus gaudeat priuilegio fori, si tempore capturæ ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](#)

sine habitu & tonsura committuntur, & delinquentes reassumunt habitum ut foro gaudent, putat ut sufficeret si tempore capture in tonsura & clericalibus vestibus induiti reperiantur. Ita ille.

2. Sed contraria sententiam tenendam esse puto. Dico igitur cum Paulo Squillante de priuilegio Cleric. cap. 7. dub. 1. num. 10. quod caret tonsura, vel habitu clericali tempore delicti, vel capture, non amittit priuilegium fori si alias erat solitus deferre, & ita decisum fuisse in sacro Consilio Neapolitanio testatur, quod etiam ante ipsum docuerat Regens Tapia in constit. Regni de personis, num. 57. Riccius in praxi tom. 1. resolut. 530. n. 6. Graffus de effect. Cleric. effect. 1. num. 910. Genuensis in praxi cap. 38. num. 6. in fine. Antonius de Marinis resolut. quidam cap. 50. num. 3. & alij; & ego ipse hac omnia docui in part. 1. tract. 2. resolut. 33. vbi ex Bonacina & Capiblanco adduxi pro hac sententia declaraciones Cardinalium. Vnde, ut dixi, Clericus etiam si dimisso habitu delictum commiserit, & etiam sine habitu a iudice laico fuerit capitus, si alias in tonsura & habitu incellerit, remittendus est ad iudicem Ecclesiasticum.

Quod hic est, sup. hoc in Ref. antecedens. Sed legge etiam alias nota, ut etiam in tonsura & habitu delictum commiserit, & etiam sine habitu a iudice laico fuerit capitus, si alias in tonsura & habitu incellerit, remittendus est ad iudicem Ecclesiasticum.

3. Notandum est hic obiter quod si aliquis Clericus dimisserit habitum clericalem, & illum reassumeret, etiam sine licentia Episcopi, gaudet priuilegio fori, etiam si in Synodo hoc fieri prohibutum esset Clericis. Ira Squillante de priuilegio. Cler. c. 6. dub. 1. n. 19. Riccius part. 2. decif. 167. & alij.

4. Nota secundum, quod fori priuilegio gaudet Clericus incedens in habitu & tonsura descriptis in Catalogo Clericorum, qui in Synodo diecelsana obedientiam praestitit Ordinario, & per paucas vices in choro & processionibus interfuit, attentis circumstantiis, quamvis alicui Ecclesiae de mandato Episcopi non inserviat, vel beneficium Ecclesiasticum non habeat. ita determinauit sacra Congregatio Concilij in Natiu. die 28. Martij anno 1628.

RESOL. CXXXIII.

An Clericos gaudeat priuilegio fori, & sit a laica iurisdictione exemptus, si tantum deferat habitum, & non Tonsuram: vel e contra?

Et an Clericus gaudeat priuilegio fori si tempore capture inueniatur sine vestibus Clericalibus, dummodo tempore delicti illas gestauerit? Ex part. 1. tract. 2. Resol. 33. alias 32.

^{Sup. hoc in Ref. seq.} §. 1. Negatiu[m] respondent Bellettus in disquis. cler. N. p. 1. tit. 3. §. 8. n. 7. & Riccius part. 4. decif. 154. n. 8. qui notandum, ita declarasse Sacram Cardinalium Congregationem. Et ratio est: quia Concilium Tridentinum loquitur copulatiu[m], nempe, ut Clerici deferant habitum, & tonsuram, & alicui Ecclesie deferantur.

2. Non reticebo tamen Marium Antonium Maceratensem, Vicarium Generalem Cardinalis Borromaei, contrarium afferere in suis variis resolutionibus lib. 3. resolut. 48. n. 5. vbi tenet, Clericum inuenient sine habitu, sed cum tonsura, vel cum habitu, & sine tonsura, gaudere priuilegio fori. Et Capiblanco de offic. Bar. pag. 8. cap. 4. n. 28. putat, dimissionem tonsuram non esse tantu[m] solemnitas, si cetera concurrent: & citat Barbosam. Notandum est etiam contra Guttierrez 99, canon. lib. 1. cap. 12. num. 9. Mexiam in pragmata panis, conclus. 1. num. 31. & alios, Clericum gaudere priuilegio fori si tempore capture inueniatur sine vestibus clericalibus, dummodo tempore delicti illas gestauerit. Et ita declarasse Sacram Cardinalium

Quod hoc legge supra doctrinam docuit, & ex Ref. 121. sic ait: Dicendum est Clericum in habitu & tonsura incedere, quando fert pallium talare, licet toga non tangat genu, & consequenter debet priuilegio fori frui, tanquam satisfaciens dispositioni Concilij Tridentini sef. 23. c. 6. vbi cautum est Clericos in minoribus teneri deferre habitum & tonsuram. Ita ille. Vide etiam Antonium de

Congregationem anno 1586. notavit Marius Antoninus vbi supra lib. 3. resolut. 48. num. 7. & docet &c. Sanchez de matrim. tom. 2. lib. 7. diff. 46. num. 10. qui multos alios citat. Et ratio est: quia ad gaudendum priuilegio fori, non attenditur, nisi tempus commissi delicti: param ergo refert, si tempore capture Clericus sine habitu inueniatur; si tamen tempore quo commisit delictum illum gestauerit.

RESOL. CXXIV.

An Clericus incedens in habitu, si omittat portare Tonsuram, perdat priuilegia fori? Ex part. 4. tract. 1. Ref. 93.

§. 1. Afirmatiu[m] videtur respondendum ex Concil. Trident. sess. 23. cap. 6. vbi statuitur, quod ut priuilegio fori potiri possint Clerici in minoribus, debent deferre habitum & tonsuram, & ita docet Barbofa de potestate Episcopi, part. 2. alleg. 12. num. 19. Riccius tom. 4. decif. 154. Bellettus in disquis. Cleric. part. 1. tit. de favore Clericorum personalis §. 8. n. 7. & alij penes Barbosam loco cit. quibus adde Gauatum in enchirid. Episc. over. fori priuilegia, n. 8.

2. Sed contraria sententiam docet Marius Antoninus variar. resolut. lib. 3. resolut. 48. num. 9. & 10. Capiblanco de officio Baronum tom. 1. pragmat. 8. part. 3. num. 29. & Elisaeus Danza in pragm. DD. cap. 1. de Clericis, num. 15. vbi assertur quod dicti Clerici, si neglexerint portare tonsuram, non amittunt priuilegium fori, quia tonsura non est tantu[m] solemnitas. Vide etiam Scacciam de iudicis tom. 1. lib. 1. cap. 11. num. 9. & Farinacionem quest. 8. num. 65. afferentes in Clericis non conjugatis ut gaudent priuilegio fori, sufficere alterum istorum, sc. vt deferant habitum, vel deferant tonsuram. Et ad verba Concilij. Tridentini respondet Marius Antoninus vbi supra, quod licet loquatur per copulam &, qua requirit concursum copulatorum; tamen in cap. si index, de sentent. excommunicat. in 6. legitur copula &, circa dictam delationem, vt legitur in Concil. Trident. & tamen de iure communii sufficit delatio alterius, & & Concil. Trident. in dicto loco non videtur inducere correctionem iuris communis: ergo, &c. Vnde ego huic dubij resolutionem remitto ad sacram Congregationem.

RESOL. CXXV.

An Clericus, ut gaudeat priuilegio fori, debeat portare non solum pallium, sed etiam togam usque ad talos? Ex part. 4. tract. 1. Ref. 91.

§. 1. Afirmatiu[m] sententiam tenebat in facti contingenit quidam Inrisconsultus, & addebat Bullam Sixti V. & hoc etiam docet Moscus de maiest. milit. Ecclesie, lib. 1. part. 2. c. 2. Veneranus in exam. Episcop. lib. 5. cap. 5. n. 2. vbi assertur tunica Clericorum esse debere nigram & talarem, & hanc sententiam doceret etiam Cappella conf. 11. n. 30.

2. Sed ego tunc contraria sententiam docui cum Ioanne Maria Nouario in novo iure Pontificio conclus. 117. n. 6. vbi sic ait: Dicendum est Clericum in habitu & tonsura incedere, quando fert pallium talare, licet toga non tangat genu, & consequenter debet priuilegio fori frui, tanquam satisfaciens dispositioni Concilij Tridentini sef. 23. c. 6. vbi cautum est Clericos in minoribus teneri deferre habitum & tonsuram. Ita ille. Vide etiam Antonium de Ballis